

## **Mestské zastupiteľstvo v Pezinku**

Dňa : 07.04.2011

číslo : 4.

### **4. Informácia o právnych možnostiach určenia kategorizácie pohostinských zariadení**

**PREDKLADÁ:** Mgr. Miroslav Šebesta, prednosta MsÚ v Pezinku

**SPRACOVAL:** Mgr. Miroslav Šebesta, prednosta MsÚ v Pezinku  
Ing. Ľubica Mezeiová, vedúca odd. výstavby a ÚP  
Ing. Popluhárová, vedúca stavebného úradu

### **UZNESENIE MsZ č. 1 - ...../2011**

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o  
obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov

#### **(a) berie na vedomie**

Informáciu o právnych možnostiach určenia kategorizácia pohostinských zariadení,  
v predloženom znení bez pripomienok

#### **(b) ruší**

Uznesenie MsZ v Pezinku č. 1-164/2010 zo dňa 19.10.2010, ktorým bola Mestskému úradu  
v Pezinku uložená úloha spracovať nové VZN o kategorizácii pohostinských zariadení, ktoré  
bude v súlade s protestom prokurátora zn. : Pd 111/10-8, zo dňa 14.09.2010

- a) bez pripomienok
- b) s pripomienkami:

## Dôvodová správa :

MsZ v Pezinku, dňa 07.05.2010 sa uznieslo na VZN č. 4/2010, ktorým sa určuje kategorizácia pohostinských prevádzkarní. Účelom tohto VZN bolo stanoviť klasifikačné znaky pohostinských zariadení za účelom ich zaradenia do jednotlivých skupín.

Cieľom bolo, aby Mesto (stavebný úrad, podnikateľský referát a pod.) získalo účinný nástroj na regulovanie pohostinských zariadení v lokalitách do ktorých sa nehodia. Žiaľ uvedené VZN sa už od samého začiatku míňalo účinku, pretože síce ukladalo prevádzkovateľom povinnosti (požiadavky na oblečenie čašníkov, vybavenie prevádzky a pod.), ktoré v prípade neplnenia boli sankcionované, ale neumožňovalo Mestu takého prevádzky eliminovať z lokalít, kde pôsobili rušivo a boli zdrojom rušenia verejného poriadku.

Navyše uvedené VZN bolo dňa 20.09.2010 napadnuté protestom prokurátora a to hlavne z dôvodu porušenia ústavného práva na podnikanie.

Protest prokurátora bol prerokovaný na mimoriadnom zasadnutí MsZ v Pezinku, ktoré sa uskutočnilo dňa 19.10.2010 a na ktorom boli k uvedenej veci prijaté dve uznesenia:

- Uznesenie MsZ č. 1-163/2010, ktorým sa vyhovel protestu prokurátora a
- Uznesenie MsZ č. 1-164/2010, ktorým bola MsÚ uložená úloha spracovať nové všeobecne záväzné nariadenie, ktoré bude v súlade s protestom prokurátora zn. : Pd 111/10-8 zo dňa 14.09.2010.

Na základe uvedených skutočností predkladáme tento právny rozbor možností určenia kategorizácie pohostinských zariadení, ako účinného regulatívu pri povoľovaní pohostinských prevádzok.

Mesto pri určovaní regulatívov, resp. ukladaní povinností fyzickým a právnickým osobám môže využívať tieto právne nástroje :

1. Všeobecne záväzné nariadenie
2. Stavebnú uzáveru
3. Územný plán

## VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

Právna úprava všeobecne záväzných nariadení je upravená v čl. 68 Ústavy SR a § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Čl.68

Ústava Slovenskej republiky

Vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.

V ustanovení § 6 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení sa uvádza:

## § 6

### Všeobecne záväzné nariadenia obce

- (1) Obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.
- (2) Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.
- (3) Návrh nariadenia, o ktorom má rokovať obecné zastupiteľstvo, zverejní obec jeho vyvesením na úradnej tabuli v obci najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia. Návrh nariadenia sa zverejní aj na internetovej adrese obce v tej istej lehote, ak ju má obec zriadenú, alebo iným spôsobom v obci obvyklým.
- (4) Dňom vyvesenia návrhu nariadenia začína plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu nariadenia v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musí byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ nariadenia prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené.
- (5) V prípade živeľnej pohromy, všeobecného ohrozenia, odstraňovania následkov živeľnej pohromy, ak právny predpis, na základe ktorého sa nariadenie prijíma, nebol včas zverejnený v Zbierke zákonov alebo ak je potrebné zabrániť škodám na majetku, postup podľa odsekov 3 a 4 sa nepoužije.
- (6) Vyhodnotenie pripomienok uskutoční navrhovateľ nariadenia s príslušnou komisiou, ak je zriadená. Vyhodnotenie obsahuje stručný obsah pripomienky, údaje o tom, kto predložil pripomienku, ktorým pripomienkam sa vyhovel alebo nevyhovelo a z akých dôvodov.
- (7) Vyhodnotenie pripomienok sa musí predložiť poslancom v písomnej forme najneskôr tri dni pred rokovaním obecného zastupiteľstva o návrhu nariadenia.
- (8) Nariadenie sa musí vyhlásiť. Vyhlásenie sa vykoná vyvesením nariadenia na úradnej tabuli v obci najmenej na 15 dní; účinnosť nadobúda pätnástym dňom od vyvesenia, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti. V prípade živeľnej pohromy alebo všeobecného ohrozenia, ak je to potrebné na odstraňovanie následkov živeľnej pohromy alebo na zabránenie škodám na majetku, možno určiť skorší začiatok účinnosti nariadenia.
- (9) Vyvesenie nariadenia na úradnej tabuli v obci je podmienkou jeho platnosti; okrem toho sa nariadenie zverejní aj spôsobom v obci obvyklým.
- (10) Nariadenia musia byť každému prístupné na obecnom úrade obce, ktorá ich vydala.

Všeobecne záväzné nariadenie obce je všeobecne záväzný právny predpis vydávaný obecným (mestským) zastupiteľstvom s teritoriálnou a príslušnou osobnou pôsobnosťou. Zákon o obecnom zriadení rozoznáva vecnú pôsobnosť orgánov obce –

- a) samostatnú, v rámci ktorej obec vykonáva samosprávne funkcie
- b) prenesenú, delegovanú, v rámci ktorej obec na základe zákona a na základe poskytnutia potrebných finančných a materiálnych prostriedkov vykonáva niektoré úlohy štátnej správy.

Všeobecne záväzné nariadenia obce, teda vydávajú príslušné orgány obce jednak v samostatnej pôsobnosti obce (tzv. „samosprávne nariadenie“) a jednak v oblasti prenesenej, delegovanej pôsobnosti (tzv. „správne nariadenie“).

Správne nariadenie musí mať vždy splnomocnenie zo zákona. Naopak normotvornú právomoc v tzv. samosprávnom nariadení si môže obec uplatňovať kedykoľvek, bez splnomocnenia zo zákona, ale ani túto normotvornú činnosť si nemôže obec vytvárať v neobmedzenej miere. Obec síce môže týmto spôsobom ukladať povinnosti, ale nie spôsobom obmedzujúcim základné práva a slobody nad rámec zákona.

Pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce zakladajú povinnosti fyzických a právnických osôb, aj normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná čl. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo čo mu zákon neukladá. Právo podnikáť je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia.

Podľa názoru prokurátora rozhodovanie obce o kategorizácii pohostinských prevádzkarní a poskytovaní pohostinských služieb v týchto strediskách nie je plnením úloh samosprávy obce a Mesto Pezinok si napadnutým VZN upravilo problematiku, ktorú jej zákon nezveril do kompetencie.

Čo sa týka právnych možností vydať správne nariadenie, neexistuje zákon, ktorý by splnomocňoval obce / mesto vydať nariadenie týkajúce sa kategorizácie pohostinských zariadení.

Podľa § 4 ods. 3 písm. i/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, obec pri výkone samosprávy plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská.

Podľa ustanovenia § 22 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa obec –

- a) schvaľuje trhový poriadok,
- b) vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených týmto zákonom na trhoviskách a trhových miestach,
- c) objasňuje priestupky za porušenie tohto zákona pri predaji výrobkov na trhoviskách a trhových miestach.

Podľa ustanovenia § 3 odsek 3 zákona č. 178/1998 Z. z. obec všeobecne záväzným nariadením upraví predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhových miestach, najmä -

- a) druh predávaných výrobkov a poskytovaných služieb,
- b) druh, obdobie konania a rozsah príležitostných trhov,
- c) trhovú dni, predajný a prevádzkový čas,

d) technické, prevádzkové a estetické podmienky stánku s trvalým stanovišťom

e) ďalšie skutočnosti dôležité z hľadiska obce.

Ani jeden z vyššie uvedených zákonov nespĺnomocňuje obec vydať správne nariadenie, ktorým by obec určovala kategorizáciu pohostinských zariadení.

**ZÁVER:** Spracovať kategorizáciu pohostinských zariadení s uložením povinností pre prevádzkovateľov vo forme správneho nariadenia by bolo protizákonné (neexistuje splnomocnenie zo zákona); samosprávne nariadenie, ktoré by zakladalo povinnosti pre prevádzkovateľov by bolo v rozpore s ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Orgán verejnej správy môže robiť len to čo mu dovoľuje zákon.

## STAVEBNÁ UZÁVERA

Právna úprava „stavebnej uzávery“ je uvedená v ustanovení § 39d zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon), kde je uvedené :

### § 39d

#### Rozhodnutie o stavebnej uzávere

- (1) Rozhodnutím o stavebnej uzávere sa vymedzuje územie, v ktorom sa dočasne zakazuje alebo obmedzuje stavebná činnosť, najmä ak by mohla sťažiť alebo znemožniť budúce využívanie územia alebo jeho organizáciu podľa pripravovaného územného plánu.
- (2) Stavebnú uzáveru možno určiť iba na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na päť rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o stavebnej uzávere.
- (3) Rozhodnutím o stavebnej uzávere nemožno zakázať ani obmedziť vykonávanie udržiavacích prác.
- (4) Ak pominuli dôvody, pre ktoré bolo vydané rozhodnutie o stavebnej uzávere, alebo to isté územie rieši schválený územný plán zóny, stavebný úrad zruší rozhodnutie aj bez návrhu. Ak bolo rozhodnutím zriadené vecné bremeno zapísané v katastri nehnuteľností po zrušení rozhodnutia alebo po uplynutí času, na ktorý bola obmedzená jeho platnosť, stavebný úrad podá návrh na jeho výmaz.

Rozhodnutie o stavebnej uzávere na návrh Mesta Pezinok vydáva stavebný úrad, ktorý určí Krajský stavebný úrad v Bratislave (ďalej KSÚ).

K návrhu je potrebná dokumentácia podľa ust. § 3 a § 8 Vyhl. MŽP SR č. 453/2000 Z.z, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona.

Proces vydania stavebnej uzávery je pomerne náročný a zdĺhavý - oznámenie začatia konania ako aj doručovanie rozhodnutia je verejnou vyhláškou. V prípade podania odvolania proti rozhodnutiu, vec posudzuje KSÚ.

**ZÁVER:** Stavebnú uzáveru nemožno zriadiť na zmenu spôsobu užívania už jestvujúcich stavieb, ak nie sú potrebné stavebné úpravy, ktoré podliehajú povoleniu.

Na základe uvedeného je zrejmé, že „stavebnú uzáveru“ nemožno použiť ako účinný právny nástroj na reguláciu pohostinských zariadení.

## Ú Z E M N Ý   P L Á N

Právna úprava územného plánu obce / mesta je upravená v Stavebnom zákone, konkrétne v ustanovení § 11 územný plán obce, v § 12 územný plán zóny a v § 13 záväzná časť a smerná časť územnoplánovacej dokumentácie.

### § 11

#### Územný plán obce

- (1) Územný plán obce sa spracúva pre územie jednej obce alebo pre územie dvoch alebo viacerých obcí.
- (2) Mestá a obce s viac ako 2 000 obyvateľmi sú povinné mať územný plán obce. Ostatné obce sú povinné mať územný plán obce, ak
  - a) treba riešiť koncepciu ich územného rozvoja, uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu v obci alebo umiestniť verejnoprospešné stavby,
  - b) to vyplýva zo záväznej časti územného plánu regiónu, najmä na splnenie medzinárodných záväzkov alebo na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia celoštátneho významu.
- (3) Ak sa na tom dohodnú dve obce alebo viac obcí, môžu mať jeden spoločný územný plán obcí.
- (4) Ak ide o obec s menej ako 2 000 obyvateľmi, ktorej územie nie je riešené spoločným územným plánom obcí podľa odseku 3, môže byť územný plán obce spracovaný s podrobnosťou územného plánu zóny. V takom prípade postup obstarania, spracovania a prerokovania zohľadňuje postupy aj pre územný plán obce, ako aj pre územný plán zóny.
- (5) Územný plán obce ustanovuje najmä
  - a) zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v nadväznosti na okolité územie,
  - b) prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch,
  - c) zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene,
  - d) zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov,
  - e) hranice medzi súvisle zastavaným územím obce alebo územím určeným na zastavanie (ďalej len "zastavané územie") a ostatným územím obce,
  - f) zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia,
  - g) plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny.
- (6) Územný plán obce ustanovuje, pre ktoré časti obce treba obstarat' a schváliť územný plán zóny.
- (7) Vo vojenskom obvode sa namiesto územného plánu obce spracúva územný plán vojenského obvodu. Územný plán vojenského obvodu sa rieši podľa rozhodnutia obstarávateľa v rozsahu spracovania územného plánu obce alebo územného plánu zóny.

### § 12

#### Územný plán zóny

- (1) Územný plán zóny sa spracúva pre časť obce, ak schválený územný plán obce ustanovuje

- a) obstarať územný plán zóny pre vymedzenú časť obce,
- b) vymedziť pozemok alebo stavbu na verejnoprospešné účely.
- (2) Územný plán zóny ustanovuje najmä
  - a) zásady a regulatívy podrobnejšieho priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, stavieb a verejného dopravného a technického vybavenia územia,
  - b) zásady a regulatívy umiestnenia stavieb na jednotlivých pozemkoch, do urbánnych priestorov a zastavovacie podmienky jednotlivých stavebných pozemkov,
  - c) pozemky, ktoré sú v zastavanom území obce, stavby na stavebných pozemkoch a podiel možného zastavania a únosnosť využívania územia,
  - d) nezastavané pozemky za stavebné pozemky vrátane určenia pozemkov, ktoré podľa územného plánu nemožno trvalo zaradiť medzi stavebné pozemky,
  - e) chránené časti krajiny,
  - f) zásady a regulatívy nevyhnutnej vybavenosti stavieb a napojenie na verejné dopravné a technické vybavenie územia,
  - g) zásady a regulatívy začlenenia stavieb do okolitej zástavby, do pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny,
  - h) umiestnenie zelene, významných krajinných prvkov a ostatných prvkov územného systému ekologickej stability na jednotlivých pozemkoch,
  - i) vecnú a časovú koordináciu novej výstavby a asanácie existujúcich stavieb,
  - j) pozemky pre verejnoprospešné stavby, stavebnú uzáveru a na vykonanie asanácie.

### § 13

#### Závazná časť a smerná časť územnoplánovacej dokumentácie

- (1) Územnoplánovacia dokumentácia sa člení na záväznú časť a na smernú časť. V Koncepcii územného rozvoja Slovenska sa ako záväzné vymedzujú zásady a regulatívy, ktoré usmerňujú požiadavky najmä odvetvových koncepcií na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia Slovenskej republiky a jej regiónov v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, ochrany životného prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva.
- (2) Schvaľujúci orgán určí záväznú časť a smernú časť územnoplánovacej dokumentácie. V záväznej časti vždy určí verejnoprospešné stavby a chránené časti krajiny.
- (3) V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sa schvaľujú zásady a regulatívy
  - a) v regióne štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia regiónu, územného systému ekologickej stability, starostlivosti o životné prostredie, tvorby krajiny, ochrany a šetrného využívania prírodných zdrojov, ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a významných krajinných prvkov, usporiadania verejného dopravného a technického vybavenia, ustanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby a pre chránené časti krajiny,
  - b) v obci priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce, hranice zastavaného územia, usporiadania verejného dopravného, občianskeho a technického vybavenia, ustanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny, ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov, územného systému ekologickej stability, starostlivosti o životné prostredie, tvorby krajiny vrátane plôch zelene,
  - c) v zóne podrobnejšieho priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, stavieb a verejného dopravného a technického vybavenia územia, umiestnenia stavieb na jednotlivých pozemkoch, do urbánnych priestorov a zastavovacie podmienky jednotlivých stavebných pozemkov, nevyhnutnej vybavenosti stavieb a napojenie na verejné dopravné a

technické vybavenie územia, začlenenia stavieb do okolitej zástavby, do pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny.

(4) V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sa ustanovia

- a) v regióne verejnoprospešné stavby a chránené časti krajiny,
- b) v obci plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny,
- c) v zóne pozemky, ktoré sú v zastavanom území obce, a pozemky pre verejnoprospešné stavby a na vykonanie asanácie.

**ZÁVER:** Regulácia pohostinských zariadení, resp. ich kategorizácia v rámci územného plánu je možná.

Pohostinské zariadenia navrhujeme regulovať prostredníctvom definície v textovej časti pripravovaného nového územného plánu mesta Pezinok ( ktorá bude MsZ v Pezinku predložená na prerokovanie a schválenie ako záväzná časť územného plánu ). Na území mesta by boli lokalizované zariadenia verejného stavovania nasledovných druhov :

- Reštaurácia I – IV. CS
- Vináreň
- Pivnica
- Kaviareň
- Pohostinstvo
- Hostinec
- Cukráreň a
- Bar

Regulatívy jednotlivých územných obvodov by definovali neprípustnosť konkrétnych kategórií. Definované sú v štandardoch minimálnej vybavenosti obce – v rámci vlastného územia.

V obstarávaní nového územného plánu sme v štádiu prerokovania Konceptu ( 2 varianty ). Územný plán mesta Pezinok je spracovávaný v súlade s platnými právnymi predpismi – zákonom č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii).